

SLOVENSKA ZEMLJA

Glasilo slovenske kmečko - delavske politike

Za konzorcij: izdajatelj in urednik Kreutzer Pavel, Ljubljana, Trnovski pristan 14
Štev. čekovnega računa 16782. Tisk Delniške tiskarne d. d. (Predstavnik F. Pintar)

Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 40 din, polletno 20 din, četrletno 10 din
Za kmete in delavce naročnina letno 32 din, polletno 16 din, četrletno 8 din

Stev. 6

Ljubljana, dne 28. marca 1940

Leto III.

Največja moč na svetu je človeška osvobodilna misel in ona vodi usodo narodov. Porojena iz stisk, preganjanja in zapostavljanja, se dolgo skriva v človeškem srcu, dokler se z vso silo ne uveljavi. Te misli ne more streti nobena diktatura (samovoljna vladavina) in tudi nobena drobtiničarska politika obljubovanja. Misel svobode in pravice je tako globoko vsajena v človeškem naravo, da je ni moči na svetu, ki bi jo mogla trajno udušiti. Lahko uničiš posameznika, ali ga izločiš iz človeške družbe, toda s tem še nisi uničil človeške osvobodilne misli, ki gre iz veka v vek, iz roda v rod.

Česa vsega je ta misel zmožna, vidimo najlepše pri naših zaveznikih Hrvatih. Brata Anton in Stefan Radić sta v hrvatskem narodu, po dolgih stoletjih teme, spet prebudila to osvobodilno misel in hrvatski kmet se je začel združevati v boj za svobodo, pravico in človečnost. Najhujše preganjanje in zapostavljanje ni moglo več udušiti te misli, ki je iz štiridesetletnega boja izšla kot zmagovalka.

Zadnjih dvanajst let je tudi slovenskemu kmetu in delavcu odprlo oči in mu pokazalo, kam ga lahko pripelje politična malomarnost. Slovensko podeželje je spoznalo, da je njegova rešitev edinole v lastni kmečko-delavski demokraciji, ki ima svoj izvir v ljudskem hrepenenju po svobodi. Lastna in popolnoma neodvisna politična organizacija pa je edino poročstvo, da bo slovenski narod res kdaj tudi dosegel to, kar potrebuje in hoče. Združiti moramo vse one, ki pošteno in nesebično mislijo. Osebnne želje, izvirajoče iz pohlepa po časti, poslanskih dnevnih, brezdelnem udobju in še nadaljnem izkoriščanju svojega bližnjega, se morajo umakniti koristim skupnosti. Gole sebičneže je treba izločiti iz slovenske demokratične družbe in če ne gre drugače, moramo nanje tudi s prstom pokazati, da jih bo vsak poznal. Iz svojih vrst moramo izločiti tudi vse strahopetce, ki se skrivaj prislanjajo k nam zgolj iz preračunljivosti, ki bi nas pa zaradi svoje strahopetnosti pri prvi nevarnosti zatajili in izdali. Če si naš in če moreš, to tudi javno priznavaj, na vsak način pa vsaj delaj v našem demokratičnem duhu; če pa nisi naš po srcu in prepričanju, pojdi kamor spadaš.

Težak je bil boj hrvatskega kmeta in velike so bile žrtve, ki jih je leto za letom doprinašal za svojo svobodo. Nam je boj vsaj toliko olajšan, da imamo pri njih vzgled požrtvovalnosti in vztrajnosti.

Kakor sta se 1573. leta bojevala slovenski in hrvatski kmet skupno za svoje človeške in družbene pravice, tako moramo danes ta boj nadaljevati v trdnem zavezništvu s hrvatskim in srbskim kmetom in delavcem, da z združenimi močmi pridemo na svoj cilj. Osvobodilna misel kmečko-delavske demokracije mora zmagati pri nas, Hrvatih in Srbih ter pri vseh narodih, kjer imata kmet in delavec večino. Že dostikrat smo podudarili, da je neodpustljiv greh nad narodom, kdor danes meni, da nam narodno svobodo in socialno pravičnost lahko prinesejo kake stranke, ki posnemajo diktatorske tuje vzorce, bodisi z leve ali desne strani.

Osvobodilna misel slovenskega kmeta in delavca je tako obče človeška, da nam tujih vzorcev ni treba

Kreutzer Pavel:

Vseslovanstvo

Le slovanska demokracija bo rešila slovanske narode suženjstva in potujčenja!

Slovani preživljamo v tem stoletju resne in odločilne čase. Po svetovni vojni 1918. leta sta bili obnovljeni dve stari slovanski državi: Češkoslovaška in Poljska. Z združitvijo Slovencev, Hrvatov in Srbov pa je bila ustanovljena nova slovanska država Jugoslavija. Pet slovanskih narodov je tako zopet prišlo do lastne narodne države. Če upoštevamo, da so Rusi, Srbi in Bolgari tedaj že imeli svoje lastne države, je bil torej položaj po svetovni vojni tak, da so živeli vsi slovanski narodi v svojih lastnih državah. Sicer mi Slovenci še nismo dosegli popolne narodne suverenosti (vrhovnosti) in združitve, podoba pa je, da kakor Hrvati pridemo v doglednem času tudi mi vsaj do narodne suverenosti.

Po dvajsetih letih je sedanja vojna zemljevid Evrope spremenila spet v škodo slovanskih narodov. Položaj slovanskih narodov je danes slabši kot je bil konec 1918. leta. Odkrito povemo, da nas to boli, hudo boli, ker priznavamo upravičenost vseslovske misli. Naše vseslovanstvo pa ne izvira iz nerazsodne zanesenjaške zaverovanosti v vseslovanstvo. Zato pogumno raziskujemo vzroke trenutnih slovanskih neuspehov ter hkrati povemo, zakaj kljub nesreči verujemo v zmago vseslovske skupnosti.

Nemški zgodovinar prof. dr. Brückner pravi v svoji razpravi o slovanskih narodih, da so se slovanski narodi spomnili na panslavizem (vseslovanstvo) navadno šele tedaj, kadar so prišli pod tujo nadvlado in odvisnost. Dalje pravi, da je pri vseslovanstvu, posebno pri južnih Slovanih, odločala bolj verska plat vprašanja kakor pa narodnostna. Da ima mož vsaj deloma

prav, vidimo na češkem, slovaškem in poljskem vzgledu. Čehi in Poljaki so pred dvajsetimi leti prišlo do državne samostojnosti, a se zaradi nekaj kvadratnih kilometrov tješinskega ozemlja niso mogli sporazumeti in zvežati. Zdaj se v tujini kot pregnanci objemljejo ter si prisegajo slovansko zvestobo in vzajemnost. Tudi Čehi in Slovaki so grešili in greh tepe zdaj oba naroda. Danes sta na tistem gotovo spoznala oba naroda, da bi imel vsak dosti več, če bi sosedu nič ne kratil.

Isti nemški zgodovinar nam tudi pripoveduje, kako so prvotno svobodne balkanske slovanske države druga za drugo postale plen Turkov, ko so njih velikaši ali padli na bojnem polju ali pa se potujčili. Ostali so samo kmetje, brezpravna in izkoriščana raja, ki je varovala jezik in ostanke narodne omike. Ta raja se je šele v 19. stoletju dvignila v boj za neodvisnost. Nosilci slovanske misli so bili tedaj samo južno-slovanski kmetje, ki jih osvojevalec ni mogel potujčiti. Potujčeni velikaši in kasneje nastalo meščanstvo, pa ni imelo smisla za slovansko skupnost in vzajemnost.

Tako je čisto prav povedal nemški zgodovinar, ki pa kot Nemeč vendarle ni razumel, zakaj si je ravno uboga in kulturno zanemarjena slovanska raja kljub sto in stoletnemu teptanju ohranila voljo do svobode in zavest vseslovske skupnosti.

Vseslovska zavest in volja do demokratične svobode ima pri Slovanih svoj pradačni izvir. Slovani smo bili že ob prihodu v Evropo demokratični, imeli smo svoje svobodno izvoljene župane in vojvode in nismo poznali ne

fevdov, ne dednega plemstva. Sloveni imamo v gosposvetkem obredu ustoličenja vladarja zgodovinsko izpričano dokazilo največje demokratične svobode — ustave — in to dokazilo je mnogo starejše od angleškega velicega pisma (Great charter — magna carta) ki je temelj angleške ustave. Tega kmet ni nikdar pozabil. Na to so pozabili le potujčeni velikaši in prastare slovanske demokratične svobode se ni hotelo spomniti tisto meščanstvo, ki je udobno živelo od tega, da je narodove pravice prodajalo tujcem.

Nemški zgodovinar je torej deloma v zmoti, ko meni, da je v slovanskih narodih vseslovska misel oživela šele v nesrečah ali zaradi pravoslavja. Iz teh vzrokov je vseslovska misel zaživela le v srcih in glavah tistih, ki so jo prej pozabljali ali zatajevali, ker so jih pokvarile tuje šege in navade in tuji politični vzori. Narodu samemu, to je slovenskemu kmetu pa misli na vseslovsko skupnost ni bilo treba nikoli oživljati, ker v njegovem srcu ta misel sploh nikoli ni umrla. Zavest vseslovske skupnosti je bila pri njem zmerom združena z voljo demokratične svobode in zato so svojo državno samostojnost začasno izgubili tisti slovanski narodi, ki svoje države niso zgradili na edino trdni temelj ljudske demokracije.

Zgradba se je na žalost in nesrečo mnogih podrla, toda neizrabljen je ostal temelj in mi verujemo, da bodo na teh temeljih zrastle nove in trajne stavbe samostojnosti slovanskih narodov.

Iz te vere v demokratično stvarilno silo slovanstva zajemljemo tudi Slovenci v teh bridkih časih svojo moč!

Država ni čaršijska dota

Pod tem naslovom prinaša velikonočna številka «Gospodarske Sloge», glasila gospodarske organizacije hrvatskih kmetov, zanimiv sestavek, ki ga v prevodu objavljamo, ker z njim popolnoma soglašamo.

«Diktature ne nastajajo samo zato, da se ljudstvo tlači, temveč tudi zato, da imajo tisti, ki so nosilci diktature in tisti, ki so v njih bližini, od tega koristiti. Še pred diktaturo, vsekakor pa za časa diktature, so bile državne finance urejene tako, da se je vedno večji del bremen prevalil na revne ljudske sloje. Bogatini so plačevali manj kot revnejši, a ravno najbogatejša podjetja (in k temu še tuja) niso plačevala nič ali pa zelo malo. Pri tem so se najboljše odrezali tisti, ki so bili oblastem najbližje. Ne samo, da so ti plačali sorazmerno najmanj davka, temveč so prejeli tudi razne ugodnosti in koristi od države. Dobivali so cenena posojila s po 5% od Narodne banke, po 6% pa od Državne hipotekarne banke, a kmetje so plačevali 15, 20 in 50%, če so sploh mogli priti do

in da bomo lahko sami in z lastno močjo ter delavnostjo vse opravili.

Jevšnik France

kredita. Poleg tega je ta gospoda izkoriščala državo (to pomeni tiste, ki so plačevali davke) in so tako zaslužili velike denarje pri državnih dobavah in pri prevzemanju javnih del. Takih ugodnosti so se posluževali tisti, ki so bili oblastem najbližje. To niso bili hrvatski gospodarstveniki, ker ti niso bili v milosti režima. Zvečine je bil to tisti krog gospodarstvenikov, ki ga poznamo pod imenom čaršija.

Temu ravnanju se je reklo z zvencim imenom «politika ustvarjanja narodnega kapitala», čeravno je imelo srbsko ljudstvo od tega malo koristi, hrvatsko pa sploh nobenih. (Slovensko tudi ne! Op. uredn.)

Prišel je nov čas. V Evropi divja vojna in vsak narod se mora najresneje pobrigati za svoj obstanek. Kadar pridejo taki časi, potem se morajo koristiti posameznika umakniti koristim skupnosti. Načelo pravičnosti in človečnosti politike terja, da tisti ki imajo več tudi sorazmerno več plačajo, a na tiste, ki ne zmorejo, se ne morejo nalagati bremena.

Naš finančni minister dr. Šutej je začel izvajati novo državno finančno politiko, katere značilnost z ene strani so vse večje potrebe države zaradi voj-

nih razmer in ki temelji na drugi strani na načelih pravične in človečnosti gospodarske politike.

In kaj se je zgodilo. Čaršija je zaglala krik in vik, ko se je od nje zahtevalo, da plačuje davke, katerim se je doslej spretno izmikala. Ne upirajo se samo temu, da morajo plačevati po zakonu večji davek, temveč žele, da bi plačevali tak davek, kolikor bi sami napovedali (t. j. kolikor kdo hoče). Upirajo se temu, ker zahteva finančni minister od njih, da morajo voditi knjige, da bi se jim vedno lahko pogledalo v račune. Kdor je skrben gospodar, ima tudi vedno urejene račune, in kdor pošteno dela, ta se ne boji pokazati svojih računov. Kaj malo jih briga, da je svet v vojni in da je v nevarnosti obstanek vseh narodov. Čaršija besni ob sami misli, da ne more biti več privilegirana in da bo morala tudi ona nositi sorazmeren del državnih bremen.

Če bi se pregledalo, koliko davka plačujejo vsi ti gospodarstveniki in državni dobavitelji, bivši ministri in državotvorni politiki, potem bi videli, zakaj skušajo danes preslepiti srbsko ljudstvo s svojim vpitjem. Država ni in jim ne bo več molzna krava.

Dogodki po svetu

Francija dobila novo vlado

Pred velikonočnimi prazniki je odstopila francoska vlada Edvarda Daladiera. Nihče ni pričakoval, da ne bo ostal Daladier še vnaprej ministrski predsednik. Toda odstopiti je moral zaradi nezadostnega zaupanja francoskega parlamenta v njegovo vlado, saj pri glasovanju, ko je šlo za zaupnico, več ko polovica poslancev ni glasovalo. Francoska javnost je bila zaradi nedelavnosti in premajhne odločnosti Daladierove vlade vedno bolj nezadovoljna, zato je zahtevala bolj odločno in močnejšo vlado. Taka pa naj bi bila nova vlada, ki jo je sestavil bivši fin. minister Paul Reynaud, ki je obdržal zase poleg ministrskega predsedstva še zunanje ministrstvo. Vojni minister je ostal še vnaprej Daladier. V novi

francoski vladi so razen skrajnih desničarjev in razpuščene komunistične stranke zastopane vse stranke. Ožji vojni kabinet sestavljajo poleg ministrskega predsednika Paula Reynauda in vojnega ministra Daladiera še podpredsednik vlade in ministri za vojno mornarico, letalstvo in oboroževanje.

Nova vlada se je takoj predstavila parlamentu s posebno deklaracijo (izjavo), v kateri razlaga svojo bodočo politiko. Vojno hoče nadaljevati do popolne zmage zaveznikov. Cilj vlade in vsega francoskega naroda mora biti: **zmagati!** Nova francoska vlada pričakuje, da bo bolj odločna od prejšnje, zato je bila tudi v angleški javnosti prijazno sprejeta.

+ **Madžarski ministrski predsednik grof Teleky** je potoval v Rim, kjer je imel važne razgovore o bodoči madžarski zunanji politiki z italijanskim ministrskim predsednikom Benitom Mussolinijem in zunanjim ministrom grofom Cianom.

+ **Razgovori za sklenitev novega konkordata** med Nemčijo in Vatikanom so se pričeli. Konkordat je pogodba katoliške cerkve z državo, ki ureja odnose med katoliško cerkvijo in državo.

+ **Angleški letalci** so pretekli teden napadli pomemben nemški otok Sylt ob danski obali. Napad je trajal sedem ur in je bil odgovor na nemško bombardiranje angleškega vojnega oporišča Scap Flow.

+ **Obrambna zveza Švedske, Norveške in Finske** bi bila v nasprotju s sovjetsko-finskim mirom, pravijo Sovjeti. Zaradi tega Finska ne bo smela pristopiti k taki obrambni zvezi.

+ **Vseindijski kongres**, ki zboruje v Ramgaru v Indiji, je sprejel spomenico, v kateri zahteva neodvisnost Indije. Kongres je nekakšen narodni zbor Indijcev.

+ **Sovjetski zunanji minister Molotov** bo obiskal nemške državnike, nemški zunanji minister Ribbentrop bo vrnil Molotovu obisk. Kdaj pride Molotov v Berlin še ni znano.

+ **Izselitev Turkov iz Romunije.** V Romuniji živi še okrog 400.000 Turkov, ki se bodo izselili v svojo domovino. Lani se je izselilo iz Romunije v Turčijo 100.000 Turkov.

+ **Turčija bo izpolnila vse obveznosti**, ki jih ima do zaveznikov in držav Balkanske zveze je dejal tur-

ški zunanji minister Saradžoglu poročevalcu nekega londonskega dnevnika.

+ **V poljskem delu Ukrajine**, ki so jo zasedli Sovjeti, so bile na velikonočno nedeljo volitve. Postavljena je bila samo komunistična lista, katere nosilec je bil Stalin. Po sovjetskih poročilih je volilo 95% volilcev. Volitve niso bile svobodne!

+ **Nemci so popravili** nekatere utrdbe v Siegfriedovi črti, ker so bile slabo zgrajene.

+ **Velike poplave na Madžarskem.** Zaradi topljenja ledu na Donavi je nastala na Madžarskem velika poplava. Okrog 350.000 juter obdelane zemlje je popolnoma poplavljen.

+ **Besedolomstvo**, ki je povzročilo sedanjo vojno, je ostro obsodil v svojem velikonočnem nagovoru papež Pij XII.

+ **Tudi angleška vlada se bo preosnovala.** Zdaj, ko je dobila Francija novo vlado, pričakujejo tudi spremembo angleške vlade. V vlado bo baje vstopila tudi delavska stranka, ki je zdaj v opoziciji.

+ **Nemci so iznašli** nove zračne torpede, ki jih mečejo na zemljo letala. Če pade na zemljo eksplodira kot bomba, če pa v morje, pa kot mina.

+ **Turška ladja «Saharia»** je na skrivaj prevažala žide iz romunskega pristanišča Konstance v Palestino. Angleži so jo ujeli in ugotovili, da je prepeljala ladja v Palestino nad dva tisoč židov.

+ **Molotov, sovjetski zunanji minister**, ne bo prišel v Bukarešto. Romuni njegov obisk odločno zanikajo.

+ **Sovjeti so uvozili iz ameriških Združenih držav** v zadnjih 4 mesecih 2,380.000 hl bencina.

Ali res ni doma kruha in dela?

Francoski parlament je te dni odobrila pogodbo med našo državo in Francijo, ki določa, koliko naših sezonskih delavcev bo šlo letos v Francijo in kakšno bo njihovo razmerje do gospodarjev - službodajalcev. Ker odhaja vsako leto na tisoče sezonskih delavcev v tujino — sorazmerno največ iz Slovenije — je potrebno, da spregovorimo o tem vprašanju. Največ delavcev, ki odhajajo iz Slovenije na sezonsko delo v tujino, je v Prekmurju. Vsako leto gre okrog 8000 Prekmurcev na sezonska dela. Sezonskega izseljevanja ostala Slovenija razen Bele krajine do nedavnega ni poznala. Šele v zadnjem času, ko je pričel presežek delovnih moči vedno bolj rasti, so se pričeli izseljevati tudi iz ostale Slovenije poljedelski delavci na sezonsko delo v tujino, ki traja navadno pol leta. Plačilo, ki ga prejmejo sezonski delavci za svoje delo, je navadno majhno in za opravljeno delo vsekakor prenizko. Zato bi človek pričakoval, da bodo odločujoči činitelji dali tem sezonskim delavcem možnost zaslužka doma.

Če pomislimo, da znaša povprečni zaslužek sezonskih delavcev v Nemčiji 6000 din in 4500 din v Franciji, moramo obsoditi veliko brezbriznost, ki vlada pri nas v tem pogledu. Svoje najboljše delovne moči pošiljamo v tujino, da tam delajo skoraj zastoj. Doma pa primanjkuje sposobnih delovnih moči. Res, da ta skromni zaslužek vsaj malo pomaga družinam sezonskih delavcev, toda ne smemo pozabiti, da je ta zaslužek v primeri z izvršenim delom mnogo prenizek. Prihranki sezonskih delavcev znašajo po cenitvah Filipa Uratnika letno okrog 25 milijonov dinarjev. Teh 25 milijonov dinarjev pa bi lahko zaslužili tudi doma in ne bi jim bilo treba iti iskati kruha v tujino. Od dela, ki bi bilo storjeno za to vsoto, pa bi imelo koristi vse naše gospodarstvo. Zato ni prav, ko pustimo, da odhajajo naši sezonski delavci v tujino, ko imamo doma dovolj dela in tudi kruha. Treba je poiskati samo denarna sredstva, ki bi se z dobro voljo tudi našla in našim ljudem ne bi bilo treba služiti kruha v tujini.

IZ NAŠIH KRAJEV

Iz Mirne peči

Dovolite mi, g. urednik, da se tudi jaz oglasim v «Slovenski zemlji». Po hudi zimi je zasijalo zopet sonce in pričeli smo z delom na polju in v vinogradih. Pretekli ponedeljek je bil Jožefov semenj, ki je navadno najbolj živahen. Letos ni bilo tako: živine je bilo prav malo, pa tudi kupčija je bila precej mrtva, tako da nismo bili z njim zadovoljni. Ker je bila lansko leto suša, nam je pričelo primanjkovati sena, ki je sedaj zlasti vprežni živini za krmo potrebno bolj ko kdaj prej. Toda še večje pomanjkanje se obeta, ker bo letos zaradi dolge zime vse kasno in bo preteklo še nekaj tednov, preden bomo mogli začeti kositi. Kaj bomo krmili do tedaj, ne vemo? Primanjkuje nam tudi žita in mnogi kmetje so prisiljeni kupiti koruzo, da ne bodo brez žgancev in kruha. Najhujše pa je, da nimamo semenskega krompirja. Denarja, da bi ga kupili, nimamo, ker je predrag in take visoke cene mi kmetje ne zmoremo. Prav bi bilo, če bi nam preskrbela banovina kaj več semenskega krompirja po nizki ceni, ker drugače ga ne bomo mogli saditi, čeprav je pri nas krompir najvažnejša ljudska prehrana. Ob priliki se bom spet oglašil in napisal kaj več. J. U.

Iz Št. Jerneja

Naš kraj je znan skoraj po vsej Sloveniji zaradi dobrih sejmov in konjskih dirk, ki jih prirejamo vsako leto. Zato mnogi mislijo, da so pri nas doma predvsem trdni kmetje, vendar ni tako. To velja v neki meri samo za dolino, kjer je res precej kmetov, ki jim pravimo, da so gruntarji, vendar se jim godi slabo, ker ne pridelajo zaradi slabih letin, ki se kar vrstijo, veliko več kot pa potrebujejo. V hribih pa so doma skoraj sami bajtarji, ki hodijo poleti na dno v dolino in v okoliške vinograde. Položaj teh bajtarjev je žalosten in njihovo življenje je tako slabo, da si mnogi niti misliti ne morejo. Poleti, ko so pri kmetih na dnini, še nekako gre, toda težje je za otroke, ki stradajo vse leto. Prepuščeni so samim sebi, zato so bolehnii in telesno za-

ostali, čemer se ne smemo čuditi. Krepkih otrok med njimi ni, zato bo tudi dobrih in sposobnih delavcev, ki si bodo lahko služili kruh, vedno manj.

Napisal bi še kaj več, toda nimam časa, saj sem se sedaj ob praznikih komaj pripravil, da sem napisal to. Ob priliki bom napisal, kako kaj živimo. A. B.

Iz Slovenskih goric

Čim utira «Slovenska zemlja» kot resnična pobornica ljudskih koristi ponovno svojo začrtano pot v boju za demokratične in človeške pravice, se ji s srcem pridružujemo tudi mi iz Slovenskih goric, ki čutimo potrebo, da dejansko sodelujemo v tistih vrstah, v katere smo od nekdaj spadali.

Vso težino kmečkega dela okušamo sami s svojimi krvavimi žulji in kljub marljivosti ne moremo kriti svojih življenjskih potrebščin. Zato nam gre vsaj pravica, da javno izpovem to, kar nas teži in da tudi javno odpravimo vse tiste ovire, ki nam danes ne dajo, da bi si uredili življenje tako, kakor je v skladu z našimi življenjskimi potrebami.

Ne dopuščamo več, da bi nas kdorkoli izkoriščal in zavajal z «voditeljstvom», čeravno lastnih rojakov, ki zaduše vsako zdravo pobudo, čim ne prija njih lastni stranki in njenim koristim. Obžalujemo, da so ti in taki ljudje prišli iz kmečkih domov in da jim je ravno zato naše slovensko ljudstvo toliko bolj zaupalo, da pa so se v delu izkazali za navadne strankarske sebičnejše.

Joško Rajh

Naročajte

„Slovensko zemljo“!

Prispevajte

za tiskovni sklad!

IZ DOMAČE POLITIKE

= **Novi občinski odbori** bodo imenovani na Hrvaškem. Ker je funkcijska doba sedanjih občinskih odborov, ki traja tri leta, že potekla, bodo na Hrvaškem — tako poročajo «Novosti» in «Politika» — razrešeni sedanji občinski odbori in imenovani novi. Obenem se vodijo priprave za nove občinske volitve. Uredba, ki bo spremenila sedaj veljavni red za občinske volitve, bo na Hrvaškem kmalu izšla.

= **Za skupen nastop opozicije** se trudi JNS. Njen predsednik Peter Živković je zato obiskal voditelja staroradikalov in predsednika gl. odbora Narodno radikalne stranke Aco Stanojevića. Napori JNS za skupen nastop opozicije skoraj gotovo ne bodo uspeli, ker opozicija še ni pozabila na nasilje, ki ga je ta stranka uganjala. Volk menja dlako, nravi pa nikoli; to velja tudi za JNS in njene prepadle veljake!

= **Načrt novega tiskovnega zakona**, ki bo omogočil svobodnejše pisanje, je v pravosodnem ministrstvu že izdelan. Podpredsednik vlade dr. Vladko Maček je imel zaradi tega pretekli teden posvet z ministrom pri predsedstvu vlade dr. Konstantinovičem in pravosodnim ministrom dr. Markovičem.

= **Ustanovitev ustavnega sodišča**, ki bi razsojalo morebitne spore, ki bi nastali med banovino Hrvaško in dr-

žavo, zahteva srbski tednik «Napred». Izdajajo ga strokovnjaki, ki so sodelovali pri sklenitvi sporazuma. To sodišče bo potrebno, zlasti še potem, ko bo država dokončno urejena v duhu sporazuma od 26. avgusta 1939.

= **Koncentracijsko vlado**, v kateri bi bile zastopane tudi nekatere opozicijske stranke, napoveduje zagrebški dnevnik «Obzor». Proti taki vladi je izmed sedaj v vladi zastopanih strank samo JRZ, ker bi s koncentracijsko vlado izgubila na svojem vplivu.

Nekateri naši somišljeniki se še zmerom ne zavedajo pomembnosti lastnega glasila. O tem pričajo razni dopisi, ki jih uredništvo prejema. Nekateri tarnajo, da je list premalo pester in da bi „bolj vlekel“, če bi prinašal več senzacij. Vsem tem moramo odgovoriti, da smo glasilo načelne in dosledne politične stranke. Zato nam ne gre za to, koga bomo privabili, koga „privlekli“ in koga pregovorili ter omamili z raznimi senzacijami. Naš namen je, slovensko kmečko-delavsko ljudstvo prepričati o pravilnosti programa, ki ga je naša stranka razglasila. Nadalje izdajamo list zato, da svojim somišljenikom tedensko poročamo o vseh pomembnejših političnih dogodkih doma in po svetu. Pri vsem tem pa brez ozira na desno in levo, šibamo napake, ki so jih, in jih še delajo dosedanje naše stranke. Ne glejte na samo zunanost, temveč predvsem na vsebino. Preveč smo doslej Slovenci gledali samo na zunanost, zato smo tudi prišli tako daleč.

